

PRESUDA SUDA

28. svibnja 1974. (1)

U predmetu 187/73,

povodom zahtjeva koji je na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u uputio Tribunal du Travail, Tournai (Radni sud, Belgija), u postupku između

Odette Callemeyn, supruge R. Verbekea, s boravištem u Mouscronu (Belgija),

i

État belge, koju zastupa ministar socijalne sigurnosti, Bruxelles,

radi prethodne odluke o tumačenju odredaba Uredbe Vijeća br. 1408/71 od 14. lipnja 1971. „o primjeni sustava socijalne sigurnosti na zaposlene osobe i njihove obitelji koji se kreću unutar Zajednice” (SL 1971, br. L 149) (SL posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 5., str. 7.) osobito u pogledu davanja za osobe s invaliditetom,

SUD,

u sastavu: R. Lecourt, predsjednik, A. M. Donner i M. Sørensen, predsjednici vijeća, R. Monaco (izvjestitelj), P. Pescatore, H. Kutscher i C. Ó Dálaigh, suci,

nezavisni odvjetnik: G. Reischal,

tajnik: A. Van Houtte,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Presudom od 27. studenoga 1973., koju je tajništvo Suda zaprimilo 7. prosinca 1973., Tribunal du Travail, Tournai (Radni sud, Belgija; u daljnjem tekstu: sud koji je uputio zahtjev) uputio je Sudu na temelju članka 177. Ugovora prethodna pitanja o tumačenju određenih odredbi Uredbe Vijeća br. 1408/71 od 14. lipnja 1971. o primjeni sustava socijalne sigurnosti na zaposlene osobe i njihove obitelji koji se kreću unutar Zajednice (SL 1971, br. L 149) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 5., str. 7.).
- 2 Ta su pitanja postavljena u okviru spora glede odbijanja État belge (Belgijska Država) da tužiteljici u glavnom postupku, francuskoj državljanki udanoj za Belgijanca s boravištem u Belgiji, dodijeli davanja predviđena belgijskim zakonom od 27. lipnja 1969. o dodjeli davanja osobama s invaliditetom, uz obrazloženje da ta osoba ne ispunjava sve uvjete za ostvarivanje prava predviđene tim zakonom kao i Europskim

- privremenim sporazumom od 11. prosinca 1953. o sustavima socijalne sigurnosti za starost, invalidnost i nadživjele osobe.
- 3 Prvim se pitanjem želi saznati uključuju li davanja iz članka 4. Uredbe Vijeća br. 1408/71 mjere predviđene nacionalnim zakonodavstvom kojim se osobama s invaliditetom dodjeljuju davanja, ukoliko se te mjere odnose na radnike.
  - 4 Prema odredbama njezina članka 4. stavka 1., Uredba br. 1408/71 primjenjuje se na cjelokupno zakonodavstvo koje se odnosi na grane socijalne sigurnosti navedene u toj odredbi.
  - 5 S druge pak strane, stavkom 4. istoga članka predviđeno je da se Uredba ne primjenjuje na „socijalnu i medicinsku pomoć”.
  - 6 Iako se s aspekta primjene Uredbe može činiti poželjnim jasno razlikovati zakonodavstvo o socijalnoj sigurnosti od zakonodavstva koje uređuje socijalnu pomoć, ne smije se isključiti mogućnost da neki propisi zbog svojeg područja primjene *ratione personae*, svojih ciljeva i načina primjene istodobno potpadaju pod obje te kategorije pa se stoga ne mogu podvesti pod neku općevrijedeću klasifikaciju.
  - 7 Dok je u nekim svojim aspektima zakonodavstvo koje se odnosi na dodjelu davanja osobama s invaliditetom srodno socijalnoj pomoći, osobito kada je potreba ta koja čini bitan kriterij za njegovu primjenu, a apstrahiraju se uvjeti glede trajanja zaposlenja, uključenosti u sustav ili plaćanja doprinosa, ono je ipak blisko socijalnoj sigurnosti u mjeri u kojoj, za razliku od ocjene osobnih činjenica i okolnosti koja je obilježje socijalne pomoći, korisnicima dodjeljuje položaj koji je određen zakonski.
  - 8 S obzirom na široku definiciju osoba koje imaju pravo na davanje, takvo zakonodavstvo ima zapravo dvojnu ulogu jer s jedne strane osobama s invaliditetom koje nisu uključene u sustav socijalne sigurnosti jamči minimalna sredstva za preživljavanje, a s druge strane primateljima davanja iz socijalne sigurnosti koji su trajno nesposobni za rad osigurava dodatan prihod.
  - 9 Prema odredbama njezina članka 4. stavka 1. točke (b), Uredba br. 1408/71 primjenjuje se na sva „invalidska davanja, uključujući ona namijenjena održavanju ili poboljšavanju sposobnosti zarađivanja”.
  - 10 Prema članku 1. točki (t) iste uredbe, izraz „davanja” treba tumačiti na najširi mogući način tako da obuhvaća sva davanja „uključujući sve njihove dijelove koji se isplaćuju iz javnih fondova, revalorizacijska povećanja i dodatne doplatke, prema odredbama glave III.”.
  - 11 Stoga, u mjeri u kojoj se odnosi na zaposlenu osobu ili osobu koja se smatra takvom koja u državi članici ima pravo na invalidsku mirovinu, zakonodavstvo koje osobama s invaliditetom osigurava zakonski zaštićeno pravo na „davanje” ulazi u okvir socijalne sigurnosti u smislu članka 51. Ugovora i propisa za provedbu te odredbe čak i ako se to zakonodavstvo možda ne može tako okvalificirati kad je riječ o drugim kategorijama korisnika.
  - 12 Poteškoće koje bi mogla prouzročiti primjena propisa Zajednice na te odredbe ne smiju dovesti u pitanje prava koja za radnike iz članka 1. točke (a) Uredbe br. 1408/71 proizlaze iz načela socijalnog zakonodavstva Zajednice.

- 13 To je svakako slučaj kada se na zakonodavstvo države članice o zajamčenim davanjima za osobe s invaliditetom poziva radnik u smislu gore navedenog članka 1. točke (a) koji je zbog prijašnjeg zaposlenja već uključen u sustav njezine socijalne sigurnosti.
- 14 Osim toga, člankom 7. stavcima 1. i 2. Uredbe Vijeća br. 1612/68 od 15. listopada 1968. o slobodi kretanja radnika u Zajednici (SL 1968, br. L 257) predviđeno je da radnici koji su državljani jedne države članice na državnom području drugih država članica „uživaju iste socijalne i porezne pogodnosti kao domaći radnici” [neslužbeni prijevod].
- 15 Slijedom toga na prvo pitanje treba odgovoriti da davanja u smislu članka 4. stavka 1. točke (b) Uredbe Vijeća br. 1408/71 od 14. lipnja 1971. uključuju i ona predviđena nacionalnim odredbama kojima se osobama s invaliditetom dodjeljuju davanja, ukoliko se te odredbe odnose na radnike u smislu članka 1. točke (a) te uredbe, a njihovo pravo da im se te pogodnosti dodijele zakonski je zaštićeno.
- 16 Drugo je pitanje zamjenjuje li Uredba Vijeća br. 1408/71 od 14. lipnja 1971., u mjeri u kojoj je povoljnija za imatelje prava, Europski privremeni sporazum o sustavima socijalne sigurnosti za starost, invalidnost i nadživjele osobe potpisan u Parizu 11. prosinca 1953. i naveden u članku 7. Uredbe.
- 17 Na temelju odredbi njezina članka 6. točke (a), Uredba br. 1408/71, u okviru svojeg područja primjene *ratione personae* i *ratione materiae* te poštujući odredbe članaka 7. i 8. te članka 46. stavka 4., zamjenjuje odredbe svake konvencije o socijalnoj sigurnosti kojom se obvezuju „(a) [...] samo dvije države članice ili više njih”.
- 18 Prema članku 7. stavku 1. točki (b) Uredbe br. 1408/71, odredbe Uredbe ne utječu na obveze koje proizlaze iz Europskih privremenih sporazuma o socijalnoj sigurnosti od 11. prosinca 1953. sklopljenih među državama članicama Vijeća Europe.
- 19 Osim toga, člankom 5. Europskih privremenih sporazuma predviđeno je da oni nisu iznimka od odredaba nacionalnih zakona i drugih propisa, međunarodnih konvencija ili dvostranih ili višestranih sporazuma koji su povoljniji za imatelja prava.
- 20 Stoga davanje prednosti primjeni Uredbe br. 1408/71 pred primjenom Europskih privremenih sporazuma, u mjeri u kojoj je ona za imatelja prava povoljnija od tih sporazuma, ne predstavlja povredu obveza koje proizlaze iz tih sporazuma pa stoga ne može predstavljati povredu članka 7. stavka 1. točke (b) Uredbe.
- 21 Zbog tih razloga valja zaključiti da u okviru područja primjene *ratione personae* i *ratione materiae* Uredba br. 1408/71, u mjeri u kojoj je povoljnija za imatelja prava, ima prednost pred Europskim privremenim sporazumom o sustavima socijalne sigurnosti za starost, invalidnost i nadživjele osobe potpisanim u Parizu 11. prosinca 1953.

Troškovi

- 22 Troškovi Belgijske Države, vlade Talijanske Republike i Komisije Europskih zajednica, koje su podnijele očitovanja Sudu, ne nadoknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD,

u odgovoru na pitanja koja mu je presudom od 27. studenoga 1973. uputio Tribunal du Travail, Tournai (Radni sud, Belgija), odlučuje:

- 1. Davanja u smislu članka 4. stavka 1. točke (b) Uredbe Vijeća br. 1408/71 od 14. lipnja 1971. uključuju i ona predviđena nacionalnim odredbama kojima se davanja dodjeljuju osobama s invaliditetom, ukoliko se te odredbe odnose na radnike u smislu članka 1. točke (a) te uredbe, a njihovo pravo da im se dodijele te pogodnosti zakonski je zaštićeno.**
- 2. U okviru svojeg područja primjene *ratione personae* i *ratione materiae*, Uredba br. 1408/71 ima prednost pred Europskim privremenim sporazumom o sustavima socijalne sigurnosti za starost, invalidnost i nadživjele osobe potpisanim u Parizu 11. prosinca 1953. i navedenim u članku 7. stavku 1. točki (b) Uredbe, u mjeri u kojoj je ta uredba povoljnija za imatelje prava od navedenog sporazuma.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 28. svibnja 1974.

[Potpisi]

ⁱ Jezik postupka: francuski